

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM  
TÖRTÉNELEMTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA

Iskolavezető: Prof. Dr. Papp Sándor

Modernkor Doktori Program

Programvezető: Prof. Dr. Tóth Sándor László

A Modernkor Doktori Program  
komplex vizsgájának tételei és választható irodalomjegyzéke

Szeged, 2022

## **A Modernkor Doktori Program komplex vizsgájának tételjegyzéke (2022)**

1. Historiográfia
2. Birodalmiság a Modernkorban
3. Kisállamiság a Modernkorban
4. Az állami struktúrák a Modernkorban
5. Etnikum és Nemzet a Modernkorban
6. Helyi és világgazdaság a Modern korban
7. Központ és periféria a Modernkorban
8. Források, hírek, hírforrások és média a Modernkorban
9. Vallások és szellemi mozgalmak, művelődéstörténet a Modernkorban
10. Háborúk és szövetségi rendszerek a Modernkorban
11. Életmód, társadalom és kultúra Magyarországon és Európában / Európán kívüli világban

Breisach, Ernst: Historiográfia. Osiris Kiadó, Budapest, 2004.

Romsics Ignác: Clio bővületében. Magyar történetírás a 19-20. században – nemzetközi kitekintéssel. Osiris Kiadó, Budapest, 2011.

Baráth Katalin: „Nemegyszer szuggesztív erejű”. Retorikai szempontok a Szekfű-szövegek újraolvasásához. In: Paksa Rudolf (szerk.): Szekfű Gyula és nemzedéke a magyar történetírásban. Budapest, 2007. 167–183.

Boia, Lucian: A nyugat hanyatlása. Koinonia, Kolozsvár, 2014.

Csunderlik Péter: A „kicsapó és megfeneklő hullám” – A száműzött Rákóczi poétikája. Kommentár 6 (2011) 2.szám. 24–39.

Csunderlik Péter: Esésében is súlyos. Ujváry Gábor (szerk.): A negyedik nemzedék és ami utána következik. Szekfű Gyula és a magyar történetírás a 20. század első felében. Ráció Kiadó, Budapest, 2011. 303 oldal. és Korall 58 (2014) 186-194.

[http://epa.oszk.hu/00400/00414/00049/pdf/EPA00414\\_korall\\_2014\\_58\\_186-194.pdf](http://epa.oszk.hu/00400/00414/00049/pdf/EPA00414_korall_2014_58_186-194.pdf)

Dénes Iván Zoltán: A „realitás” illúziója. A historikus Szekfű Gyula pályafordulója. Budapest, 1976.

Duby, Georges – Ladreau, Guy: Párbeszéd a történelemről. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1993.

Erős Vilmos: A Szekfű–Mályusz vita. Budapest. Erős Vilmos 2004: Látomás és indulat a szekfűológiában (Válasz Miskolczy Ambrusnak). Aetas 13. (2000) 3–4. 321.

Erős Vilmos: *Modern historiográfia. Az újkori történetírás egy története*. Ráció Kiadó, Budapest, 2015.

Fazekas István: Szekfű Gyula és a Haus-, Hof- und Staatsarchiv és levéltárosai az I. világháború előestéjén. Ujváry, Gábor (szerk.): A negyedik nemzedék és ami utána következik. Szekfű Gyula és a magyar történetírás a 20. század első felében. Ráció Kiadó, Budapest, 2011. 58-75.

Gyáni Gábor: Történészdiskurzusok. L'Harmattan, 2002. A múlt ösvényén.

Gyurgyák János – Kisantal Tamás: Történetelmélet. I-II. Osiris Kiadó, Budapest, 2006.

Ibn Haldun: Bevezetés a történelembe. Osiris Kiadó, Budapest, 1995.

Miskolczy Ambrus: Szellem és nemzet. Babits Mihály, Szekfű Gyula, Eckhardt Sándor és Zolnai Béla világáról. Budapest, 2001.

R. Várkonyi Ágnes: A pozitivisták történetnézete a magyar történetírásban. I-II. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Ress Imre: Szekfű Gyula, a levéltárnok 1818-1919-ben. Ujváry, Gábor (szerk.): A negyedik nemzedék és ami utána következik. Szekfű Gyula és a magyar történetírás a 20. század első felében. Ráció Kiadó, Budapest, 2011. 76-100.

Ress Imre: Szekfű Gyula, Ernst Molden és az Eötvös Collegium. In: Paksa Rudolf (szerk.): Szekfű Gyula és nemzedéke a magyar történetírásban. Budapest, 2007. 17–42.

Romsics Gergely: Nép, nemzet, birodalom. A Habsburg Birodalom emlékezete a német, osztrák és magyar történetpolitikai gondolkodásban, 1918–1941. Budapest, 2010.

- White, Hayden: A történelem terhe. Osiris Kiadó, Budapest, 1997. Horror Metaphysicae.
- Erhan Afyoncu, Tanzimat Öncesi Osmanlı Tarihi Araştırma Rehberi, İstanbul: Yeditepe Yayınevi, 2016.
- İlber Ortaylı, Tarih Yazıcılık Üzerine, Ankara: Cedit Neşriyat, 2011.
- H. Erdem Çıpa and Emine Fetvacı ( eds): Writing History at the Ottoman Court: Editing the Past, Fashioning the Future, Bloomington:Indiana University Press, 2013.
- Suraiya Faroqhi, Approaching Ottoman History: An Introduction to the Sources,Cambridge: Cambridge University Press, 1999.
- Mükrimîn, Halîl: Ferîdûn beğîn münşe'âtı. Târih-i 'Osmânî Encümeni Mecnû'ası. İstanbul, 1982. *Endümen Kütüphanesi Cilt 9-10 Sayı 84-89*. XI-XIII (62-77). 161-168; XIV/1 (78) 37-46; XIV/2 (79) 95-104; XIV/4 (81) 216-226.
- Babinger, Franz: Die Geschichtsschreiber der Osmanen und ihre Werke. Leipzig, 1927.

## Historiography of Iran

- Katouzian, Homa. *The Persians: Ancient, Mediaeval and Modern Iran*. Yale University Press, 2010.
- Savory, Roger. *Iran under the Safavids*. Cambridge University Press, 2007.
- Yildiz, Sara Nur. "Ottoman Historical Writing in Persian, 1400-1600." *Persian Historiography* (2012): 436-502.
- Floor, Willem, and Hasan Javadi. "The Role of Azerbaijani Turkish in Safavid Iran." *Iranian Studies* 46.4 (2013): 569-581.
- Gandjei, Tourkhan. "Turkish in pre-Mongol Persian poetry." *Bulletin of the School of Oriental and African Studies* 49.1 (1986): 67-75.
- Perry, John. "The historical role of Turkish in relation to Persian of Iran." *Iran & the Caucasus* 5 (2001): 193-200.
- Gandjei, Tourkhan. "Turkish in pre-Mongol Persian poetry." *Bulletin of the School of Oriental and African Studies* 49.1 (1986): 67-75.
- Gandjei, Tourkhan. "The Turkish Inscription of Kalât-i Nâdirî " *Wiener Zeitschrift für die Kunde des Morgenlandes* 69 (1977): 45-53.
- Tucker, Ernest. "The Peace Negotiations of 1736: A conceptual turning point in Ottoman-Iranian relations." *Turkish Studies Association Bulletin* 20.1 (1996): 16-37.
- Tucker, Ernest. "Nadir Shah and the Ja'fari Madhhab reconsidered." *Iranian Studies* 27.1-4 (1994): 163-179.
- Tucker, Ernest. "Ottoman Persian Relations: Afsharid and Zand Periods." *Encyclopaedia iranica*, online edition, 2005, <http://www.iranicaonline.org/articles/ottoman-persian-relations-ii-afsharid-and-zand-periods>
- Ahmad Ashraf. "Iranian Identity i: Perspectives." *Encyclopedia Iranica* (2006). XIII /5, pp. 501-504; available at <http://www.iranicaonline.org/articles/iranian-identity-i-perspectives>

Ahmad Ashraf. "Iranian Identity iii. Medieval Islamic Period." *Encyclopedia Iranica* (2006). Online Edition available at <http://www.iranicaonline.org/articles/iranian-identity-iii-medieval-islamic-period>

Multiple Authors, "HISTORIOGRAPHY," *Encyclopædia Iranica*, XII /3, pp. 323-411; available online at <http://www.iranicaonline.org/articles/historiography> (accessed online at 6 December 2018). :

Daniel, Elton L. "Historiography i. Introduction." *Encyclopedia Iranica* (2003). online edition available at <http://www.iranicaonline.org/articles/historiography-i>

Shahbazi, A. Sh. "Historiography, ii. Pre-Islamic Period." *Encyclopaedia Iranica* (2005). online edition available at <http://www.iranicaonline.org/articles/historiography-ii>

Daniel, Elton L. "Historiography, iii. Early Islamic period." *Encyclopedia Iranica* (2003). online edition available at <http://www.iranicaonline.org/articles/historiography-i>

Melville, Charles. "Historiography iv. Mongol period." *Encyclopaedia Iranica* (2003). online edition available at <http://www.iranicaonline.org/articles/historiography-iv>

Szuppe, Maria. "Historiography v. Timurid Period." *Encyclopaedia Iranica* (2003). online edition available at <http://www.iranicaonline.org/articles/historiography-v>

Quinn, Sholeh. "Historiography vi. Safavid period." *Encyclopedia Iranica* (2003). online edition available at <http://www.iranicaonline.org/articles/historiography-vi>

Tucker, Ernest. 2004 "Historiography - vii. Afsharid and Zand Periods" *Encyclopedia Iranica* (2003). Online edition available at <http://www.iranicaonline.org/articles/historiography-vii>

Amanat, Abbas. "Historiography viii. Qajar Period." *Encyclopaedia Iranica* (2004). Online edition available at <http://www.iranicaonline.org/articles/historiography-viii>

Amānat, Abbas. "Historiography VIII–IX: Pahlavi Period." *Encyclopaedia Iranica* (2004). Online edition available at <http://www.iranicaonline.org/articles/historiography-ix>

Noelle-Karimi, Christine. "Historiography XI. Afghanistan." *Encyclopaedia Iranica* (2004). Online edition available at <http://www.iranicaonline.org/articles/historiography-xi>

Bregel, Yuri. "Historiography XII: Central Asia." *Encyclopaedia Iranica* (2004). Online edition available at <http://www.iranicaonline.org/articles/historiography-xii>

Stephan F. Dale. "India.xvi.Indo-Persian Historiography", *Encyclopaedia Iranica* (2004). Online Edition available at <http://www.iranicaonline.org/articles/india-xvi-indo-persian-historiography>

Yildiz, S. N. "Historiography XIV. The Ottoman Empire." *Encyclopaedia Iranica* (2004). Online Edition available at <http://www.iranicaonline.org/articles/historiography-xiv>

## KISÁLLAMISÁG

Kontler, László: *Millenium in Central Europe. A History of Hungary*. Atlantis Publishing House, Budapest, 1999.

Papp Sándor: *Magyarország és az Oszmán Birodalom (a kezdetektől 1540-ig)*. Közép-Európa harca a török ellen a 16. század első felében. (Szerk.: Zombori, István) METEM és Historia Ecclesiastica Hungarica. Budapest, 2004. 70-90.

- Papp, Sándor: *Hungary and the Ottoman Empire (From the Beginning to 1540). Fight Against the Turk in Central-Europe in the First Half of the 16th Century* (Ed.: Zombori István) Budapest, 2004. 37-90. METEM and Historia Ecclesiastica Hungarica.
- Papp Sándor: Az első Habsburg-oszmán békekötés kétféle értelmezése, avagy Erdély két hatalom vonzásában. *Az értelem bátorsága. Tanulmányok Perjés Géza emlékére.* Argumentum Kiadó, Budapest, 2005. 493-518.
- Papp, Sándor: *Diplomatische Bemühungen der habsburgischen Seite um Siebenbürgen in den Jahren 1551 und 1552.* Wiener Zeitschrift für die Kunde des Morgenlandes 89 (1999) p. 109-133.
- Fodor Pál: *Magyarország és a török hódítás.* Argumentum Kiadó, Budapest, 1991. 13-119.
- Papp Sándor: Török szövetség–Habsburg kiegyezés – A Bocskai-felkelés történetéhez. Károli Könyvek – L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2015.
- Papp Sándor: Török szövetség–Habsburg kiegyezés – A Bocskai-felkelés történetéhez. Károli Könyvek – L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2015. 65-99.
- Papp Sándor: Homonnai Drugeth Bálint, Rákóczi Zsigmond és Báthory Gábor küzdelme az Erdély feletti hatalomért 1607-ben. *Századok* 142 (2008/4) 807-848.
- Trócsányi Zsolt: *Rákóczi Zsigmond (Egy dinasztia születése).* Különlenyomat a Debreceni Déri Múzeum 1978. évi évkönyvéből. 57-113.
- Szekfü Gyula: *Bethlen Gábor.* Helikon Kiadó, Budapest, 1983<sup>2</sup>. 143-159.
- Papp Sándor: Bethlen Gábor hatalomra kerülése a török forrásokban és a történetírásban. *Tayyib Gökbilgin kutatásai és eredményei. Aetas 30 évf. (2015) 3. szám* 72-84.
- Papp Sándor: Bethlen Gábor hatalomratörülése. Nemzetmentők vagy megalkuvók? *Kollaboránsok a magyar történelemben.* (szerk.: Hermann Róbert), Komp-Press Kiadó – Korunk, Kolozsvár, 2015. 61-91.
- Papp Sándor: Bethlen Gábor, a Magyar királyság és a Porta (1619-1621). *Századok* 145 (2011) 4. szám. 915-973.
- Papp Sándor: II. Rákóczi György és a Porta. Szerencsének elegyes forgása. II. Rákóczi György és kora. (Szerk.: Kármán Gábor - Szabó András Péter) Budapest, 2009. 99-170. L'Harmattan Kiadó.
- Papp Sándor: II. Rákóczi György és a Porta. Szerencsének elegyes forgása. II. Rákóczi György és kora. (Szerk.: Kármán Gábor - Szabó András Péter) Budapest, 2009. 130-170. L'Harmattan Kiadó.
- Tóth Sándor László: *Kücsük Mehmed magyarországi tevékenységéhez.* *Aetas* 1999/4. 89-98.
- Trócsányi Zsolt: Erdély és a Thököly-felkelés. *A Thököly-felkelés és kora.* (szerk.: Bencédi László) Akadémiai Kiadó, Budapest, 1983. 119-128; 151-154.
- Papp Sándor: *Szabadság vagy járom? A török segítség kérdése a XVII. század végi magyar rendi mozgalmak idején.* *Studia ad tricentennarium belli principis Francisci Rákóczi pro partia et libertate.* *Hadtörténelmi Közlemények* 116 (2003/2-3.) p. 633-669.
- Varga J., János: *Válaszúton. Thököly Imre és Magyarország 1682-1684-ben.* Budapest, 2007. História – MTA Történettudományi Intézete.
- Kalmár, János: A Thököly-kép napjaink történetírásában. A „törökösség” kérdése. Az üstökös kegyeltje. Gróf Késmárki Thököly Imre. (Hrsg.: Gebei, Sándor) Hajdúszoboszló, 2010. 59-69.

Papp Sándor: Thököly Imre erdélyi fejedelemsége és a Porta. Az üstökös kegyeltje. Gróf Késmárki Thököly Imre. (Hrsg.: Gebei, Sándor) Hajdúszoboszló, 2010. 191-208.

Papp Sándor: *A Rákóczi-szabadságharc török diplomáciája*. Századok 138 (2004/4) 793-821.

Papp Sándor: *Rákóczi József hatalomra kerülési kísérlete és a Porta: Forráskritikai vizsgálatok*. A Rákóczi-szabadságharc és Közép-Európa (Tamás Edit szerk.: Tanulmányok a Rákóczi-szabadságharc kezdetének 300. évfordulójára I.) Sárospatak, 2003. 241-294. A Sárospataki Rákóczi Múzeum Füzetek 45.

Gebei, Sándor: „nekem egyedül reménységem az czár”. Számíthatott-e II. Rákóczi Ferenc I. Péter orosz cár segítségére 1709-1711-ben? Századok 146 (2012) 4. szám. 823-852.

Kalmár, János: A Szatmár, 1711: vég, folytonosság, kezdet. Századok 146 (2012) 4. szám. 875-886.

Papp, Sándor: Ismeretlen oszmán források Mikes Kelemen utolsó éveiről. Író a száműzetésben: Mikes Kelemen. *Historia Litteraria* 28. Budapest, 2012. 37-41. Universitas Könyvkiadó.

Papp, Sándor: József Rákóczi, the last Transylvanian Pretender. *Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungariae* 61 (2008) 157-180.

Berend T. Iván: *Kisiklott történelem. Közép- és Kelet-Európa a hosszú 19. században*. Budapest, História–MTA TTI, 2003.

Berend T. Iván–Ránki György: *Európa gazdasága a 19. században 1780–1914*. Budapest, Gondolat, 1987. 584–643.

Jelavich, Barbara: *A Balkán története*. Budapest, Osiris–2000, 1996. I. kötet

Jelavich, Barbara: *The Establishment of Balkan Nation States, 1804–1920*. Seattle–London, The University of Washington Press, 2000.

Palaiet, Michael: *The Balkan economies c. 1800–1914. Evolution without development*. Cambridge, Cambridge University Press, 1997.

## KÖZPONT ÉS PERIFÉRIA

Papp Sándor: Ahdname. *Encyclopedia of the Ottoman Empire*. (Ed.: Ágoston, Gábor – Masters, Bruce) New York, 2009. Facts On File An imprint of Infobase Publishing. 21-22.

Khadduri, Majid : *War and Peace in the Law of Islam*. Baltimor, 1979<sup>2</sup>.

Kołodziejczyk, Dariusz: What is Inside and What is Outside? Tributary States in Ottoman Politics. The European Tributary States of the Ottoman Empire in the Sixteenth and Seventeenth Centuries. (Ed. Kármán, Gábor – Kunčević, Lovro) Leiden – Boston, 2013. Brill. 421-432. The Ottoman Empire and its Heritage. Politics, Society and Economy. Edited by Suraiya Faruqi, Halil İnalcık and Boğaç Ergene. Volume 53.

Maxim, Mihai: Michael the Brave's Appointment and Investiture – September 2nd/12nd, 1593 – In Two Unpublished Official Turkish Documents. L'Empire Ottoman au nord du Danube et l'autonomie des Principautés Roumaines au XVIe siècle. Études et documents. Istanbul, 1999. 157-171. Les Éditions ISIS.

B. Szabó, János – Erdős, Péter: Ceremonies Marking the Transfer of Power in the Principality of Transylvania in East European Context. *Majestas* 11 (2003): 111–160.

Social and political structures of the Ottoman Empire, subordinated states, regions with internal „autonomy” and institutions

Papp, Sándor: The System of Autonomous Muslim and Christian Communities, Churches and States in Ottoman Empire. The European Tributary States of the Ottoman Empire in the Sixteenth and Seventeenth Centuries. (Ed. Kármán, Gábor – Kunčević, Lovro) Leiden – Boston, 2013. Brill. 375-419. The Ottoman Empire and its Heritage. Politics, Society and Economy. Edited by Suraiya Faroqhi, Halil İnalcık and Boğaç Ergene. Volume 53.

Biegman, Nicolaas: The Turco-Ragusan Relationship According to the Firmân of Murâd III (1575-1595) Extant in the State Archives of Dubrovnik. The Hague – Paris, 1967. Mouton.

Kunčević, Lovro: Janus-faced Sovereignty: The International Status of the Ragusan Republic in the Early Modern Period. The European Tributary States of the Ottoman Empire in the Sixteenth and Seventeenth Centuries. (Ed. Kármán, Gábor – Kunčević, Lovro) Leiden – Boston, 2013. Brill. 91-121. The Ottoman Empire and its Heritage. Politics, Society and Economy. Edited by Suraiya Faroqhi, Halil İnalcık and Boğaç Ergene. Volume 53.

Panaite, Viorel: The Legal and Political Status of Wallachia and Moldavia in Relation to the Ottoman Porte. The European Tributary States of the Ottoman Empire in the Sixteenth and Seventeenth Centuries. (Ed. Kármán, Gábor – Kunčević, Lovro) Leiden – Boston, 2013. Brill. 9-42. The Ottoman Empire and its Heritage. Politics, Society and Economy. Edited by Suraiya Faroqhi, Halil İnalcık and Boğaç Ergene. Volume 53.

Cristea, Ovidiu: The Friend of my Friend and the Enemy of My Enemy: Romanian Participation in Ottoman Campaigns. The European Tributary States of the Ottoman Empire in the Sixteenth and Seventeenth Centuries. (Ed. Kármán, Gábor – Kunčević, Lovro) Leiden – Boston, 2013. Brill. 253-274. The Ottoman Empire and its Heritage. Politics, Society and Economy. Edited by Suraiya Faroqhi, Halil İnalcık and Boğaç Ergene. Volume 53.

Papp Sándor: *Christian Vassals on the Northwest Border of the Ottoman Empire*. The Turks Tom. 3. Ottomans Ankara, 2002. 719-730. Yeni Türkiye Publications.

Papp, Sándor: Șefan cel Mare, le roi Matthias et l'Empire ottoman. Enjeux politiques, Économiques et militaires en Mer Noire. (XIV<sup>e</sup>-XXI<sup>e</sup> siècles) Études à la mémoire de Mihail Guboglu. (Sous la direction de: Bilici, Faruk – Căndea Ionel – Popescu, Anna) Braïla, 2007. 363-390. Musée de Braïla, Éditions Istros.

Papp Sándor: Moldavia. *Encyclopedia of the Ottoman Empire*. (Ed.: Ágoston, Gábor – Masters, Bruce) New York, 2009. Facts On File An imprint of Infobase Publishing. 389-391.

Papp Sándor: Wallachia. *Encyclopedia of the Ottoman Empire*. (Ed.: Ágoston, Gábor – Masters, Bruce) New York, 2009. Facts On File An imprint of Infobase Publishing. 588-590.

Papp Sándor: Transylvania. *Encyclopedia of the Ottoman Empire*. (Ed.: Ágoston, Gábor – Masters, Bruce) New York, 2009. Facts On File An imprint of Infobase Publishing. 570-571.

Papp, Sándor: From a Transylvanian principality to an Ottoman sanjak. The life of Pál Márkházi, a Hungarian renegade. *Chronica* 4(2004) 57-67.

Kármán Gábor: Sovereignty and Representation: Tributary States in the Seventeenth-century Diplomatic System of the Ottoman Empire. The European Tributary States of the Ottoman Empire in the Sixteenth and Seventeenth Centuries. (Ed. Kármán, Gábor – Kunčević, Lovro) Leiden – Boston, 2013. Brill. 155-185. The Ottoman Empire and its Heritage. Politics, Society and Economy. Edited by Suraiya Faroqhi, Halil İnalcık and Boğaç Ergene. Volume 53.

Oborni, Teréz: Between Vienna and Constantinople: Notes on the Legal Status of the Principality of Transylvania. *The European Tributary States of the Ottoman Empire in the Sixteenth and Seventeenth Centuries*. (Ed. Kármán, Gábor – Kunčević, Lovro) Leiden – Boston, 2013. Brill. 67-89. *The Ottoman Empire and its Heritage. Politics, Society and Economy*. Edited by Suraiya Faroqhi, Halil İnalcık and Boğaç Ergene. Volume 53.

B. Szabó, János: 'Splendid Isolation'? The Military Cooperation of the Principality of Transylvania with the Ottoman Empire (1571-1688) in the Mirror of the Hungarian Historiography's Dilemmas. *The European Tributary States of the Ottoman Empire in the Sixteenth and Seventeenth Centuries*. (Ed. Kármán, Gábor – Kunčević, Lovro) Leiden – Boston, 2013. Brill. 301-339. *The Ottoman Empire and its Heritage. Politics, Society and Economy*. Edited by Suraiya Faroqhi, Halil İnalcık and Boğaç Ergene. Volume 53.

Ostapchuk, Victor: Cossack Ukraine In and Out of Ottoman Orbit, 1648-1681. *The European Tributary States of the Ottoman Empire in the Sixteenth and Seventeenth Centuries*. (Ed. Kármán, Gábor – Kunčević, Lovro) Leiden – Boston, 2013. Brill. 123-152. *The Ottoman Empire and its Heritage. Politics, Society and Economy*. Edited by Suraiya Faroqhi, Halil İnalcık and Boğaç Ergene. Volume 53.

Papp, Sándor: Gesezliche Garantien für die christlichen Gemeinden im Osmanischen Reich. Überlegungen zur Vertragsurkunden der Franziskaner in Bosnien im Kontext der Diskussion um das Millet-System. *Osmanischer Orient und Ostmitteleuropa. Perzeptionen und Interaktionen in den Grenzzonen zwischen dem 16. und 18. Jahrhundert*. Hrsg. von Robert Born und Andreas Puth. Stuttgart, 2014. Franz Steiner Verlag. 301-320.

Scheel Helmuth: Die staatsrechtliche Stellung der ökumenischen Kirchenfürsten in der alten Türkei. *Abhandlungen der Preussischen Akademie der Wissenschaften. Jhrg. 1942. Phil.-hist. Klasse. No. 9*. Berlin 1943.

Boškov, Vančo: Ein Nišān des Prinzen Orhan, Sohn Süleymān Çelebis, aus dem Jahre 1412 im Athos-Kloster Sankt Paulus. *WZKM 71* (1979) 127-152.

İnalcık, Halil: Ottoman Galata, 1453-1553. *Essays in Ottoman History*. İstanbul, 1998. 271-376.

İnalcık, Halil: The Status of the Greek Orthodox Patriarch. *Essays in Ottoman History*. İstanbul, 1998. 195-223.

Papp, Sándor: Krimtatarische und ungarische Interessengemeinschaft während des Rákóczi-Freiheitskampfes. *Európa és Magyarország II. Rákóczi Ferenc korában / Europe and Hungary in the Age of Ferenc II Rákóczi*. *Studia Caroliensia* 2004/3-4. 63-78.

Papp, Sándor: Die Inaugurationen der Krimkhane durch die Hohe Pforte (16-18. Jahrhundert). In: *The Crimean Khanate between East and West (15th–18th Century)*. Ed.: Denise Klein. Wiesbaden, 2012. 75-90. Harrassowitz Verlag. (*Forschungen zur osteuropäischen Geschichte* Bd. 78.)

Ivanics, Mária: The Military Co-operation of the Crimean Khanate with the Ottoman Empire in the Sixteenth and Seventeenth Centuries. *The European Tributary States of the Ottoman Empire in the Sixteenth and Seventeenth Centuries*. (Ed. Kármán, Gábor – Kunčević, Lovro) Leiden – Boston, 2013. Brill. 275-299. *The Ottoman Empire and its Heritage. Politics, Society and Economy*. Edited by Suraiya Faroqhi, Halil İnalcık and Boğaç Ergene. Volume 53.

Królikowska, Natalia: Sovereignty and Subordination on the Crimean-Ottoman Relations (Sixteenth-Eighteenth Centuries) *The European Tributary States of the Ottoman Empire in the*

Sixteenth and Seventeenth Centuries. (Ed. Kármán, Gábor – Kunčević, Lovro) Leiden – Boston, 2013. Brill. 43-65. The Ottoman Empire and its Heritage. Politics, Society and Economy. Edited by Suraiya Faroqhi, Halil İnalcık and Boğaç Ergene. Volume 53.

Papp, Sándor: József Rákóczi, the last Transylvanian Pretender. *Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungariae* 61 (2008) 157-180.

Papp, Sándor: *Die Osmanische Diplomatie des Rákóczi-Freiheitskampfes. (1703-1711)*. Studii și cercetări de Turkologie contemporană. Omagiu Profesorului Mihai Maxim. (Coordinator: Felezeu, Călin) Cluj-Napoca, 2004. 73-87. Editura Tribuna

## BIRODALMISÁG A MODERN KORBAN

İnalcık, Halil: *The Ottoman Empire. The Classical Age, 1300-1600*. New York, 1973.

Finkel, Caroline: *Osman's Dream. A Story of the Ottoman Empire 1300-1923*. London, 2005. John Murray.

İnalcık, Halil – Faroqhi, Suraiya – McGowan, Bruce – Quataert, Donald – Pamuk, Şevket: *An Economic and Social History of the Ottoman Empire*. (ed. İnalcık, Halil – Quataert, Donald) I-II. Cambridge, 2000<sup>4</sup>. University Press.

Fodor, Pál: *The Unbearable Weight of Empire. The Ottomans in Central Europe – A Failed Attempt at Universal Monarchy (1390-1566)*. Research Centre for the Humanities, Hungarian Academy of Sciences. Budapest, 2015.

Goffman, Daniel: *Britons in the Ottoman Empire (1642-1660)*. University of Washington Press, Seattle - London, 1998.

## ETNIKUM ÉS NEMZET A MODERNKORBAN

Kántor Zoltán (szerk.): *Nacionalizmuselméletek (szöveggyűjtemény)*. (Rejtjel politológiai könyvek 21.) Rejtjel Kiadó, Bp., 2004.

Győri Szabó Róbert: *Kisebbség, autonómia, regionalizmus*. Bp., 2006. „Autonómiák, speciális státusok Nyugat-Európában” c. fejezet történeti részei

Romsics Ignác: *Nemzet, nemzetiség és állam Kelet-Közép- és Délkelet-Európában a 19. és 20. században*. Napvilág, Bp., 2004. I-II. fejezet

J. G. Fichte: *Beszédek a német nemzethez*. 11. beszéd. In: *Eszmék a politikában: a nacionalizmus*. Szerk. Bretter Zoltán – Deák Ágnes. Tanulmány Kiadó, Pécs, 1995. 135-146.

G. Mazzini: *Opere*. In: Urbán Aladár (szerk.): *Nyugat-Európa és Amerika 1789-1918. Új- és legújabbkori egyetemes történeti szöveggyűjtemény I/1. köt.* Bp., 1970. 187-189.

Ernest Renan: *Mi a nemzet?* In: *Eszmék a politikában* 171-187.

J. S. Mill: *A képviselői kormányzat*. Pest, 1867. 16. fej.

Eötvös József: *A XIX. század uralkodó eszméinek befolyása az államra*. Bp., 1981. 1. köt. 71-80., 107-126., 149-178., 246-265.

Lord Acton: A nemzetiség. In: Ludassy Mária (szerk.): Az angolszász liberalizmus klasszikusai 1. Bp., 1991.

Diószegi István: Üllő és kalapács. Bp., 1983. c. kötet tanulmánya a 19. századi nemzetiségpolitikák típusairól

Galánti József: A Habsburg-monarchia alkonya. Bp., 1985. „A nemzeti kérdések” c. fejezet

Győri Szabó Róbert: Kisebbség, autonómia, regionalizmus. Bp., 2006. „Autonómiák, speciális státusok Nyugat-Európában” c. fejezet történeti részei

Ernest Gellner: A nacionalizmus és a komplex társadalmak kohéziójának két formája. In: Ernest Gellner: A nacionalizmus kialakulása: a nemzet és az osztály mítoszai. In: Kántor Zoltán (szerk.): Nacionalizmuselméletek (szöveggyűjtemény). Rejtjel Kiadó, Bp., 2004. 45-78.

Benedict Anderson: Képzelt közösségek. In: Nacionalizmuselméletek 79-108.

Anthony Smith: A nacionalizmus és a történészek. In: Nacionalizmuselméletek 21-44.

Anthony Smith: Kiválasztott népek: Miért maradnak fenn egyes népcsoportok? In: Eszmék a politikában 27-51.

John Hutchinson: Etnicitás és modern nemzetek. In: Nacionalizmuselméletek 329-345.

Miroslav Hroch: A nemzeti mozgalomtól a nemzet teljes kifejlődéséig... In: Nacionalizmuselméletek 230-247.

Alain Dieckhoff: Egy megrögzöttség túlhaladása – a kulturális és politikai nacionalizmus fogalmainak újraértelmezése In: Nacionalizmuselméletek 298-314.

Rogers Brubaker: A nemzeti mivolt és a nacionalizmus újragondolása. In: Uő.: Nacionalizmus új keretek között. Bp., 2006. 21-81.

John Plamenatz: A nacionalizmus két típusa. In: Eszmék a politikában 52-67.

Bretter Zoltán—Deák Ágnes (szerk.): Eszmék a politikában: a nacionalizmus. Tanulmány Kiadó, Pécs, 1995.

Kántor Zoltán (szerk.): Nacionalizmuselméletek (szöveggyűjtemény). (Rejtjel politológiai könyvek 21.) Rejtjel Kiadó, Bp., 2004.

Benedict Anderson: Elképzelt közösségek. Gondolatok a nacionalizmus eredetéről és elterjedéséről. L'Harmattan, Bp., 2006.

E. J. Hobsbawm: A nacionalizmus kétszáz éve. Maecenas, Bp., 1997

Szűcs Jenő: Nemzet és történelem. Akadémiai, Bp., 1981..

Kovács Nóra-Osvát Anna-Szarka László (szerk.): Etnikai identitás, politikai lojalitás. Nemzeti és állampolgári kötődések. Balassi Kiadó, Bp., 2005. c. kötet „Elméleti megközelítések” c. fejezetének tanulmányai

Alain Dieckhoff: Egy megrögzöttség túlhaladása – a kulturális és politikai  
Regio, 2002. 4. sz. 7-22.

Rogers Brubaker: A nemzeti mivolt és a nacionalizmus újragondolása. In: Uő.: Nacionalizmus új keretek között. L'Harmattan-Atelier, Budapest, 2006. 21-81.

Kántor Zoltán: Hamis dichotómia: politikai/kulturális nemzet. In: Szarka László

- Vizi Balázs-Majthényi Balázs-Kántor Zoltán (szerk.): Nemzetfogalmak és etnopolitikai modellek Kelet-Közép-Európában. (=Tér és Terep, 6. köt.) Gondolat, Bp., 2007. 80-91.
- Győri Szabó Róbert: Kisebbség, autonómia, regionalizmus. Osiris, Bp., 2006.
- Renan: Mi a nemzet? (Eszmék a politikában: a nacionalizmus c. kötet)
- Lord Acton: A nemzetiség. In: Ludassy Mária (szerk.): Az angolszász liberalizmus klasszikusai I. Atlantisz, Bp., 1991.
- Eötvös József: A XIX. század uralkodó eszméinek befolyása az álladalomra c. munka, 1. köt. 3.,5., 7. fejezet
- J. S. Mill: Képviseleti kormányzat. Pest, 186?, a nemzetiségről szóló fejezet
- Mocsáry Lajos: Nemzetiség. Pest, 1858. III-IV. fejezet
- Wesselényi Miklós: Szózat a magyar és szláv nemzetiség ügyében c. munka, II. fejezete
- Deák Ágnes: „Nemzeti egyenjogúsítás”. Kormányzati nemzetiségpolitika Magyarországon, 1849-1860. Osiris, Bp., 2000. II/3,6., III/2. fejezet
- Deák Ágnes: Soknemzetiségű nemzetállam és soknemzetiségű birodalom erőterében. Nemzetiségpolitikai alternatívák 1868 előtt. Századvég, új folyam 50. sz. 2008. 4. sz.
- Deák Ágnes: Az 1868-as nemzetiségi törvény ausztriai előzményei. Magyar Kisebbség, 2009/1-2. sz.
- Demeter M. Attila: Eötvös József nemzetiségi nézetei az Uralkodó Eszmékben. In: uő.: Kisebbség és liberalizmus. Kolozsvár-Szeged, 2008. 89-192.
- Diószegi István: Üllő és kalapács. MTA Tört.tud. Intézet, Bp., 198? kötet tanulmánya a 19. századi nemzetiségpolitikák típusairól
- Galántai József: A Habsburg-monarchia alkonya. Kossuth Kiadó, Bp., 1985. „A nemzeti kérdések” c. fejezet
- Galántai József: Trianon és a kisebbségvédelem. Maecenas, Bp., 1989. 19. századot érintő részei
- Gergely András: Az 1849. évi nemzetiségi törvény. In: Gyáni Gábor—Pajkossy Gábor (szerk.): A pesti polgár. Tanulmányok Vörös Károly emlékére. Csokonai Kiadó, Debrecen, 1999.
- Gergely András: A nemzetiségi kérdés 1848-49-ben. In: uő.: 1848-ban hogy is volt? Osiris, Bp., 2001.
- Győri Szabó Róbert: Kisebbség, autonómia, regionalizmus. Osiris, Bp., 2006. „Autonómiák, speciális státusok Nyugat-Európában” c. fejezet történeti részei
- Halász Iván: Az 1905-ös morvaországi kiegyezés – kísérlet a „objektív alapú” nemzeti kataszter létrehozására. In: Halász Iván—Majthényi Balázs (szerk.): Regisztrálható-e az identitás? Gondolat-MTA Jogtud. Intézet, Bp., 2003.
- Hévizi Józsa: Autonómia-típusok Magyarországon és Európában. Püski, Bp., 2001. történeti részei
- Kosáry Domokos: Magyarország és a nemzetközi politika 1848-1849-ben. MTA Tört.tud. Intézet, Bp., 1999. 15-21. fejezet (102-196. old.)
- Kosáry Domokos: Kossuth Lajos a reformkorban. 2. kiad. Osiris, Bp., 2002. V/3, 4. fejezet

- Péter László: Az 1868:XLIV. t. „a nemzetiségi egyenjogúság tárgyában” és a törvényhatóságok hivatalos nyelve. In: uő.: Az Elbától keletre. Osiris, Bp., 1998.
- Romsics Ignác: Nemzet, nemzetiség és állam Kelet-Közép- és Délkelet-Európában a 19. és 20. században. Napvilág, Bp., 2004. I-II. fejezet
- Szarka László: Magyar nemzeti politika – szlovák nemzeti társadalom. Bp., 198? c. könyvének a nemzetiségpolitika általános elveiről szóló fejezete
- Szász Zoltán: A nemzetiségi kérdés és országgyűlési megítélése. In: Szabad György (szerk.): A magyar országgyűlés 1848/49-ben. M. Országgyűlés, Bp., 1998.
- Tevesz László: A magyar liberális-nacionalista nemzetfogalom vizsgálatának elméleti kerete és európai kontextusa. Sic itur ad Astra, 2006. 3-4. sz. 19-86.
- Varga Bálint: A nemzeti és birodalmi történetírás intézménye a kései Habsburg Birodalomban. In: Ifj. Bertényi Iván—Géra Eleonóra—Mészáros Andor (szerk.): Varietas Europica Centralis. Bp., 2015. 413-424.
- Eric Zöllner: Ausztria története. Bp. (a dualizmus kori nemzetiségpolitikára vonatkozó része)
- Kántor Zoltán (szerk.): Nacionalizmuselméletek (szöveggyűjtemény). (Rejtjel politológiai könyvek 21.) Rejtjel Kiadó, Bp., 2004.
- 2.Nemzetiségi kisebbségpolitika az európai államokban a 19-20. században
- irod.:
- Győri Szabó Róbert: Kisebbség, autonómia, regionalizmus. Bp., 2006. „Autonómiák, speciális státusok Nyugat-Európában” c. fejezet történeti részei
- Romsics Ignác: Nemzet, nemzetiség és állam Kelet-Közép- és Délkelet-Európában a 19. és 20. században. Napvilág, Bp., 2004. I-II. fejezet
- Daskalov, Roumen – Marinov, Tchavder (eds.): *Entagled Histories of the Balkans*. Vol. I. Leiden–Boston, Brill, 2013. I. fejezet.
- Hajdarpasic, Edin: *Whose Bosnia? Nationalism and Political Imagination in the Balkans, 1804–1914*. Ithaca–London, Cornell University Press, 2015.
- Kántor Zoltán (szerk.): *Nacionalizmuselméletek*. Budapest, Rejtjel, 2004.
- Niederhauser Emil: *Nemzetek születése Kelet-Európában*. Budapest, Kossuth, 1976.
- Okey, Robin: *Taming Balkan Nationalism. The Habsburg 'Civilizing Mission' in Bosnia, 1878–1914*. Oxford, Oxford University Press, 2007.
- Ress Imre: *Kapcsolatok és keresztutak. Horvátok, szerbek, bosnyákok a nemzetállam vonzásában*. Budapest, L'Harmattan, 2004.
- Yosmanoglu, Ipek: *Religion, Violence, and the Politics of Nationhood in Ottoman Macedonia, 1878–1908*. Ithaca–London, Cornell University Press, 2014.

## **VALLÁSOK, SZELLEMI MOZGALMAK, MŰVELŐDÉSTÖRTÉNET A MODERN KORBAN**

Amir-Moezzi, Mohammad Ali. "Shiite Doctrine." *Encyclopedia Iranica* (2005). Online Edition available at <http://www.iranicaonline.org/articles/shiite-doctrine>

Brunner, Rainer: "Shi'ite Doctrine ii. Hierarchy in the Imamiyya." Encyclopedia Iranica (2010). Online Edition available at <http://www.iranicaonline.org/articles/shiite-doctrine-ii-hierarchy-emamiya>

Cemal Kafadar, *Between Two Worlds: The Construction of the Ottoman State*, University of California Press, 1996.

Cemal Kafadar, *The Rome of One's Own: Reflections on Cultural Geography and Identity in the Lands of Rum*,

Ahmet T. Karamustafa, *God's Unruly Friends: Dervish Groups in the Islamic Middle Period 1200-1550*, University of Utah Press, 1994.

Zeynep Yürekli, *Architecture and Hagiography in the Ottoman Empire: The Politics of Bektashi Shrines in the Classical Age* (Ashgate, Birmingham Byzantine and Ottoman Studies, 2012)

Ethel Sara Wolper, *Cities and Saints: Sufism and the Transformation of Urban Space in Medieval Anatolia, Buildings, Landscapes, & Societies Series*. University Park: Pennsylvania State University Press, 2003.

John Kingsley Birge, *The Bektashi Order of Dervishes*, Luzac & Co., 1965.

Markus Dressler, *Writing Religion: The Making of Turkish Alevi Islam*, Oxford University Press, 2013.

Marshall G.S. Hodgson, *The Venture of Islam Vol I-II-III*, University of Chicago Press, 1977

Halil İnalcik: *The Ottoman Empire: The Classical Age, 1300–1600*, Cambridge University Press, 1994.

Tijana Krstić *Contested Conversions to Islam: Narratives of Religious Change in the Early Modern Ottoman Empire*, Stanford University Press, 2011. Ahmet Yaşar Ocak (ed.) *Sufism and Sufis in Ottoman Society: Sources, Doctrine, Rituals, Turuq, Architecture, Literature, Iconography, Modernism*, Türk Tarih Kurumu, 2005

Ahmet Yaşar Ocak, *From History to Theology: Ali In Islamic Beliefs*, Türk Tarih Kurumu, 2005

Kathryn Babayan, *Mystics, Monarchs and Messiahs: Cultural Landscapes of Early Modern Iran* (Harvard Middle Eastern Monographs) (Harvard Middle Eastern Monographs, number 35.) Cambridge: Harvard University Press, 2002.

Roger M. Savory, *Iran Under the Safavids*, Cambridge University Press, 1980.

Stephen F. Dale, *the Muslim Empires of the Ottomans, Safavids, and Mughals*, Cambridge University Press, 2010.

Suraiya Faroqhi, *The Ottoman Empire and World Around It*, London: I. B. Tauris, 2004.

Suraiya Faroqhi, *Approaching Ottoman History: An Introduction to the Sources*, Cambridge University Press, 1999.

Suraiya Faroqhi, *Subjects of the Sultan: Culture and Daily Life in the Ottoman Empire*, London: I. B. Tauris: 2000.

Caroline Finkel, *Osman's Dream: The History of the Ottoman Empire*, John Murray, 2005.

F.W. Hasluck, *Christianity and Islam Under the Sultans Vol I-II*, Oxford: Clarendon Press, 1929.

